

Beschikbare tijd waarin het examen gemaakt moet worden: 180 minuten

naam cursist	
kantoor naam werkgever	
vestigingsplaats administratiekantoor	

A A N D A C H T S P U N T E N

- Het examen bestaat uit **20 meerkeuzevragen** en **7 open vragen**.
- Bij de meerkeuzevragen is per vraag slechts één antwoord juist.
- Omcirkel bij de **meerkeuzevragen** het juiste antwoord **op het blad** waarop de vraag staat weergegeven.
- De **open vragen** kunt u **op** daarvoor bestemd **NOAB examenpapier** beantwoorden. Dit papier wordt door de examinerator uitgedeeld. U mag bij de open vragen geen antwoorden schrijven op de bladen met examenvragen. Geef duidelijk het nummer van de open vraag aan.
- Aan het einde van het examen moeten alle bladen worden ingeleverd.
- De examenopgaven moeten ook allemaal worden ingeleverd voordat u de examenruimte verlaat.
- Op ieder blad dient uw naam en de kantoor naam van uw werkgever te worden vermeld.
- **Schrijf duidelijk**, omdat datgene wat niet leesbaar is voor de docent ook niet beoordeeld kan worden en dus niet mee kan tellen voor het eindresultaat.
- Bij het examen mag u gebruik maken van boeken, de behandelde sheets en opgaven (al dan niet voorzien van aantekeningen) en overige schriftelijke stukken.
- Bij het examen mag u gebruik maken van een rekenmachine dat niet voorzien is van geprogrammeerde gegevens en/of een speciaal ingesteld geheugen.
- Bij het examen mag u gebruik maken van **organizers, (zak) computers, iPad** en dergelijke, maar niet van een **telefoon**. Het is niet toegestaan tijdens het examen te communiceren met deze apparatuur. Hierop zal worden toegezien.
- De examenkandidaat mag zijn mobiele telefoon niet op tafel leggen en mocht dit apparaat zich in de onmiddellijke nabijheid van de examenkandidaat zich bevinden, dient de **mobiele telefoon uitgeschakeld** te zijn.
- Antwoord niet te snel, laat de informatie van de vraag op u inwerken en maak gebruik van de aanwezige middelen voor de beantwoording!

Veel succes bij het beantwoorden van de examenvragen!

M E E R K E U Z E

V R A G E N

1. Een persoon drijft een onderneming in de vorm van een eenmanszaak. Hij heeft voor zijn onderneming een auto aangeschaft waarbij voorbelasting in vooraftrek is gebracht. Tevens gebruikt hij de auto voor privédoeleinden. Hij rijdt meer dan 500 km voor privédoeleinden en het betreft een zogenoemde nulemissie auto. Een kilometeradministratie wordt niet bijgehouden. De cataloguswaarde bedraagt € 60.000 en de werkelijke kosten inclusief afschrijving welke ten laste van het resultaat is gekomen bedragen € 15.000 excl btw. Wat is het bedrag aan bijtelling in de inkomstenbelasting ten aanzien van het jaar 2016?
- € nihil
 - € 10.000.
 - € 15.000.
 - Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat(motiveer)
-
2. Agnes heeft als onderneemster een woonwinkelpand volledig tot haar privévermogen gerekend. Deze mogelijkheid heeft zij op basis van de vermogensetiketteringsregels. De WOZ waarde van het volledige pand is € 500.000. Dit betreft toevallig ook de totale aanschafprijs inclusief kosten. De helft van het pand en de helft van de WOZ waarde is toerekenbaar aan het woongedeelte. Welk bedrag moet Agnes voor het woongedeelte opnemen in haar winst over 2016?
- € 3.700
 - € 7.400
 - € 200.000
 - Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat(motiveer)
-
3. Vervolg op de vorige vraag. Stel dat Agnes het volledige pand als zakelijk vermogen etiketteert. De boekwaarde van het pand bedraagt € 200.000. Het jaarlijkse afschrijvingspercentage bedraagt 2% van de aanschafprijs van € 400.000 minus restwaarde € 100.000 = € 300.000 derhalve € 6.000 per jaar. Hoeveel kan zij afschrijven op het pand in 2016?
- € 0
 - € 5.000
 - € 6.000
 - € 8.000
 - Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat(motiveer)
-

-
4. Abdul is Directeur Groot Aandeelhouder (DGA) en heeft een vordering van nominaal € 51.000 op de besloten vennootschap waarin hij een aanmerkelijk belang heeft. De vordering kan fiscaal worden aangemerkt als een echte vordering. Als gevolg van de crisis heeft de BV slechte resultaten behaald en is de vordering tot € 1.000 in waarde gedaald. Abdul vraagt of het waardeverlies van € 50.000 fiscaal aftrekbaar is.
- Het verlies is aftrekbaar in box 1.
 - Het verlies is niet aftrekbaar want het betreft een vordering op de eigen BV.
 - Het verlies is niet aftrekbaar want de vordering valt in box 3.
 - Het verlies is niet aftrekbaar want de nominale waarde is nog steeds € 51.000.
-

5. Stefan heeft in 2016 een inkomen van € 100.000. Daarnaast heeft hij een aftrek eigen woning schuld van € 10.000. Wat is het fiscale voordeel van de renteaftrek in 2017?
- 42,0% van € 10.000 = € 4.200
 - 50,0% van € 10.000 = € 5.050
 - 52,0% van € 10.000 = € 5.200
 - Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat(motiveer)
-

6. Ton leent in 2015 € 500.000 aan zijn zoon. De zoon gebruikt het geld voor de aanschaf van een eigen woning. Ton laat geen recht van hypotheek vestigen, om aan de vordering meer zekerheid te koppelen. De lening wordt gemeld bij de Belastingdienst via de daarvoor bestemde Opgaaf. Zoon betaalt een zakelijke rente als vergoeding voor de lening en tevens een 30 jarige annuïtaire aflossing (meerdere antwoorden mogelijk).
- De rente die zoon betaalt, kan zoon op zijn inkomen in box I in mindering brengen.
 - De rente die zoon betaalt, kan zoon niet op zijn inkomen in box I in mindering brengen.
 - De lening kwalificeert als schuld in zijn Box III vermogen.
 - Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat....(motiveer)
-

7. Nico is in Nederland geboren en getogen. Hij heeft hier een aardig kapitaal verworven door een succesvolle onderneming te verkopen. Reeds 19 jaar woont hij in Oostenrijk alwaar hij van zijn oude dag aan het genieten is. Nu wil hij in 2017 aan zijn in Nederland wonende kinderen ieder € 1 miljoen schenken. Is deze schenking in Nederland belast met schenkingsrecht?

- a. Ja
 - b. Nee
-
-

8. Onafhankelijk van de uitkomst van voorgaande vraag. Stel dat de schenking belast is. Hoe hoog bedraagt dan het verschuldigde schenkingsrecht per kind? Houdt hierbij rekening met de reguliere vrijstelling en de tarieven voor 2017.

- a. € 186.748
 - b. € 187.809
 - c. € 198.939
 - d. Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat...(motiveer)
-
-

9. Orinda drijft al meer dan 6 jaar voor eigen rekening en risico een onderneming. In het jaar 2015 heeft zij een resultaat uit onderneming behaald van € 50.000 positief. In 2015 heeft zij 1.300 uur voor haar onderneming gewerkt. Bovendien werkt zij 1.400 in loondienst. Orinda wil over 2016 doteren aan de oudedagsreserve. Haar ondernemingsvermogen laat dit toe. Hoe hoog is de dotatie in 2016?

- a. nihil
 - b. 4.900
 - c. 5.450
 - d. 8.774
 - e. Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat...(motiveer)
-
-

10. Op 1 februari 2017 verhuist Irma naar een kleinere woning. De nieuwe woning kost inclusief kosten koper € 150.000. De verkoopprijs van de oude woning is € 255.000, na aftrek van € 5.000 aan makelaarskosten. De schuld op de oude woning bedroeg € 250.000. Over welk bedrag mag Irma maximaal hypotheekrente in aftrek brengen? Met andere woorden: welke eigenwoningschuld mag in aanmerking worden genomen?
- € 5.000
 - € 50.000
 - € 145.000
 - € 150.000
 - Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat....(motiveer)
-
-

11. Jacqueline heeft een makelaarsbedrijf en heeft in privé een vijftal beleggingspanden in bezit. De panden worden verhuurd aan derden. Maandelijks stuurt Jacqueline huurfacturen en zorgt zij dat de huur wordt geïnd. Zij is hiermee 3 volle dagen bezig. Verder verricht zij geen arbeid voor deze beleggingspanden. Zijn de huurinkomsten belast als resultaat uit overige werkzaamheid?
- Ja, want zij verricht arbeid en krijgt daarmee een voordeel en dat is belast
 - Nee, want deze arbeid leidt niet tot meer voordeel dan bij normaal vermogensbeheer
 - De waarde van de panden is belast in box 3, maar de huurinkomsten in box 1
 - Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat....(motiveer)
-
-

12. Köksal bezit 100% van de aandelen in een BV. Omdat de BV een grote investering wil doen, leent hij een bedrag van € 100.000 aan de BV. Hierop ontvangt hij een rente van € 5.000 per jaar. Het betreft een zakelijke lening en zakelijke vergoeding. Is de renteopbrengst belast?
- De vordering valt in box III, waar niet het feitelijke maar een 4% forfaitair rendement is belast
 - Nee, zowel de vordering als de rente zijn niet belast in de inkomstenbelasting
 - Ja, de rente is belast als regulier voordeel in box II
 - De rente is belast in box I als resultaat uit overige werkzaamheid (tbs)
-
-

13. Rob is 100% aandeelhouder van een BV. De BV drijft een onderneming in elektronische apparaten. Door wat tegenvallers heeft de BV inmiddels een totaal opgebouwd

verrekenbaar verlies van € 100.000. De huidige aandeelhouder Rob gaat over tot verkoop van de aandelen in de BV aan een koper. Deze koper, genaamd Joost, wil de winkel voortzetten, maar gaat tevens andere activiteiten verrichten, te weten de verkoop van niet elektronische kantoorbenodigdheden. De omvang van deze nieuwe activiteit is zodanig dat nog maar 25% van de elektronica activiteit over is gebleven. Rob vraagt aan u of de verliezen na de overdracht nog verrekenbaar zijn, dit bespaart hem namelijk vennootschapsbelasting over toekomstige winsten. Wat is hierop uw antwoord?

- a. Het verlies is niet meer verrekenbaar omdat het uiteindelijke belang in de BV voor meer dan 30% is gewijzigd
 - b. Het verlies is niet meer verrekenbaar omdat de activiteiten voor meer dan 30% zijn gewijzigd
 - c. Het verlies is niet meer verrekenbaar omdat dit valt onder een antimisbruik regeling
 - d. Het verlies is nog steeds verrekenbaar
-
-

14. Eric verhuurt een pand aan de B.V. van zijn thuiswonende meerderjarige zoon. Zijn zoon heeft een aandelenbelang van 75% in deze vennootschap. Eric heeft geen aandelen in deze vennootschap. Welke van de onderstaande beweringen is juist?

- a. Eric heeft geen aanmerkelijk belang.
 - b. Eric heeft een aanmerkelijk belang op grond van de meeslepregeling.
 - c. Eric heeft een aanmerkelijk belang op grond van de meetrekregeling.
 - d. De huuropbrengst is bij Eric belast als resultaat uit overige werkzaamheid.
-
-

15. De vennootschap A BV bezit 90% van de aandelen in vennootschap B BV. Tevens heeft A BV 51% van de aandelen in C BV. Alle vennootschappen hebben dezelfde directeur en bestuurder. De vennootschappen bedienen alle drie dezelfde klantenkring. Kunnen deze vennootschappen een fiscale eenheid vormen?

- a. Nee
 - b. Ja zowel voor de omzetbelasting als voor de vennootschapsbelasting
 - c. Ja alleen voor de vennootschapsbelasting, niet voor de omzetbelasting
 - d. Ja alleen voor de omzetbelasting, niet voor de vennootschapsbelasting
-
-

16. Een BV is onderworpen aan de heffing van vennootschapsbelasting en heeft een verlies geleden in het jaar 2015. In alle andere jaren (verleden en toekomst) worden winsten behaald. De BV is opgericht in het jaar 2012. Hoe verloopt de verrekening van dit verlies?
- Het verlies is slechts verrekenbaar met toekomstige jaren
 - Het verlies kan 1 jaar achterwaarts en onbeperkt voorwaarts worden verrekend
 - Het verlies kan op basis van een crisismaatregel 3 jaar terug worden gewenteld, 9 jaar voorruit
 - Het verlies kan 1 jaar achterwaarts en 9 jaar voorwaarts worden verrekend
-
-

17. Uw cliënt is een besloten vennootschap met daarin een actieve onderneming. Over het jaar 2016 behaalt de BV een winst van € 400.000. De vennootschap is vrijgevig ingesteld en wil over het jaar 2016 maximaal gebruik maken van de fiscale aftrekbaarheid van giften. Daarbij is gesteld dat de BV enkel aan instellingen met een zogenaamde “anbi” status wil schenken, waarbij culturele instellingen worden uitgezonderd. Wat is het maximale bedrag dat de BV fiscaal gefacilieerd kan schenken over 2016? Bij de beantwoording kunt u ervan uitgaan dat de giften nog niet zijn begrepen in de genoemde winst van € 400.000.
- € 200.000
 - € 300.000
 - € 400.000
 - Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat....(motiveer)
-
-

18. Twee personen zijn gehuwd en wonen al vele jaren samen in een huurwoning. Zij hebben gezamenlijk een kind en staan beiden bij elkaars pensioenregeling ingeschreven. Een van de twee staat echter nog gedurende heel 2016 bij de ouders ingeschreven in de gemeentelijke basisadministratie. Voor het jaar 2016 willen zij als fiscale partners worden aangemerkt. Is dit mogelijk?
- Ja, zij zijn verplicht fiscale partners
 - Ja, zij kunnen in het jaar 2016 kiezen om als fiscale partners te worden aangemerkt
 - Nee, zij kunnen geen fiscale partners van elkaar zijn
 - Nee, want ze opteren niet voor het fiscale partnerschap
-
-

19. Een DGA bezit 100% van de aandelen in een BV van een goedlopend bedrijf, hij vervult de rol van directeur. Hij wil zichzelf in 2016 een salaris toekennen van € 44.000. De resultaten in 2016 zijn echter ruim voldoende voor een hoger salaris. Bovendien verdient de best betaalde medewerker € 70.000 en zou het loon van een meest vergelijkbare dienstbetrekking € 100.000 bedragen. Hoeveel salaris dient de DGA minimaal in acht te nemen?

- a. € 40.000
 - b. € 44.000
 - c. € 70.000
 - d. € 75.000
 - e. € 100.000
-
-

20. Een BV schaft een zogenoemde marge auto aan en brengt daarbij alle btw op het gebruik en onderhoud in mindering. In 2016 betreft dit een bedrag van € 1.000. De cataloguswaarde is € 60.000. De auto heeft 25% bijtelling auto en wordt keurig in de loonadministratie verwerkt. De auto wordt gedurende het gehele jaar 2016 ter beschikking gesteld aan de directeur en hij gebruikt daarbij de auto voor meer dan 500 km voor privé ritten. Een kilometeradministratie wordt niet bijgehouden. Welk bedrag dient in de laatste btw aangifte over 2016 te worden opgenomen als correctie voor het privé gebruik?

- a. € 900
 - b. € 1.000
 - c. € 1.800
 - d. € 15.000
 - e. Het juiste antwoord staat er niet bij, omdat....(motiveer)
-
-

Casus 1

Iemand heeft een eigen woning met een WOZ waarde van € 400.000. Daarop rust een hypotheek van € 50.000. De verschuldigde hypotheekrente bedraagt 5,5% per jaar.

Verder is gegeven dat de persoon vermogend is. Zo bedraagt het box III vermogen van deze persoon en zijn fiscale partner te samen ongeveer € 3.000.000. Deze middelen staan op een deposito die thans slechts een rentevergoeding geeft van 1,0%.

- 1. Ziet u mogelijkheden voor deze persoon om belasting te besparen? Zo ja, onderbouw uw antwoord met een berekening waaruit blijkt hoe groot het fiscale voordeel betreft. U mag daarbij uitgaan van de tarieven over 2016.**

Casus 2

Meneer is 69 jaar oud en mevrouw 64 jaar. Ze zijn in gemeenschap van goederen gehuwd en hebben 3 kinderen. Het vermogen van meneer en mevrouw bestaat uit spaarrekeningen voor € 500.000 en een eigen woning met een WOZ waarde van € 700.000 die in werkelijkheid € 600.000 waard is. Zij hebben een (echte) schuld van € 30.000 aan hun kinderen (€ 10.000 per kind). Meneer komt in 2016 te overlijden. Hij heeft geen testament. De wettelijke rente is lager dan 6%.

- 2a. Wat is de omvang van de nalatenschap (bedrag)?**
- 2b. Wie zijn de erfgenamen en wat is de “nominale” waarde van ieders erfdeel?**
- 2c. Wat is de “fiscale” waarde van het erfdeel van de kinderen?**
- 2d. Wat is de fiscale waarde van het erfdeel van mevrouw?**
- 2e. Stel dat de fiscale verkrijging per kind € 200.000 is. Hoeveel erfbelasting is ieder kind dan verschuldigd?**
- 2f. Stel dat mevrouw als gevolg van het overlijden een levenslang nabestaandenpensioen ontvangt van € 15.000 per jaar. Hoeveel bedraagt haar (partner)vrijstelling dan?**

Casus 3

M BV heeft alle aandelen van D BV. Beide BV's zijn in Nederland gevestigd en het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar. Per 1 januari 2017 wensen M BV en D BV een fiscale eenheid aan te gaan voor de vennootschapsbelasting.

De fiscale balansen van beide vennootschappen per 31 december 2016 zien er als volgt uit:

M BV per 31 december 2016 (in €)			
DEBET		CREDIT	
Pand	500.000	Fiscaal vermogen	550.000
Deelneming D BV	200.000	Crediteuren	150.000
Debiteuren	175.000	Hypotheekschuld	300.000
Vordering D BV	125.000		
	1.000.000		1.000.000
D BV per 31 december 2016 (in €)			
DEBET		CREDIT	
Bedrijfsmiddelen	100.000	Fiscaal zuiver vermogen	200.000
Voorraad	350.000	Schuld M BV	300.000
Debiteuren	50.000		
	500.000		500.000

De bedrijfsresultaten van D BV zijn niet geweldig, vandaar dat M BV de vordering op D BV met € 175.000 heeft afgewaardeerd, omdat verwacht wordt dat slechts € 125.000 van de vordering binnen zal komen. Verder is gegeven dat het pand op de balans een stille reserve van € 40.000 bevat.

- 3a. Is een fiscale eenheid toegestaan per 1 januari 2017? Noem daarbij minimaal 3 voorwaarden.**
- 3b. Hoe ziet de geconsolideerde openingsbalans van de fiscale eenheid eruit?**
- 3c. Wat zijn de fiscale gevolgen als M BV het pand binnen de fiscale eenheid overdraagt en vrijwel direct daarna de aandelen D BV verkoopt aan een derde?**
- 3d. Wat zijn de fiscale gevolgen als M BV het pand binnen de fiscale eenheid overdraagt en na 5 jaar de aandelen D BV verkoopt aan een derde?**

Casus 4

Een onderneming is gespecialiseerd in muziek- en geluidapparatuur. Hoofdzakelijk wordt de apparatuur verkocht in Nederland, maar ook vindt verhuur plaats in binnen- en buitenland. De

onderneming is belast voor de omzetbelasting en is gevestigd in Nederland. Hij krijgt het verzoek van een Franse particulier om een geluidsinstallatie te verhuren.

- 4a. De Nederlandse ondernemer vraagt aan u wat voor gevolgen dit heeft voor de BTW. Maak bij de beantwoording gebruik van termen zoals levering, dienst, plaats, tarief, e.d.**
- 4b. Zou het antwoord bij 4a anders zijn geweest indien de het een Franse onderneming betreft?**

Ook krijgt de ondernemer het verzoek van een Chinese ondernemer om een tiental geavanceerde geluidsinstallaties aan een Amerikaanse ondernemer te verkopen. Op het moment van koop staan de machines in Soesterberg. De Nederlander zorgt voor de verzending naar Amerika.

- 4c. De Nederlandse ondernemer vraagt aan u wat voor gevolgen dit heeft voor de BTW. Maak bij de beantwoording gebruik van termen zoals levering, dienst, plaats, tarief, e.d.**

Casus 5

Een ondernemer koopt in 2016 een machine. De hierop drukkende voorbelasting bedraagt € 10.000. De machine wordt voor 70% gebruikt voor belaste prestaties en voor 30% voor vrijgestelde prestaties. De omzetverhouding gedurende het jaar 2016 blijft gelijk.

- 5a. Hoe groot is de vooraftrek van omzetbelasting?**

Aan het einde van het jaar 2017 blijkt de verhouding “belast gebruik : vrijgesteld gebruik” “80% : 20%” te bedragen.

- 5b. Heeft dit gevolgen voor de omzetbelasting? Onderbouw uw antwoord middels een berekening waaruit blijkt hoeveel de eventuele correctie btw in 2017 bedraagt.**
- 5c. Zonder dat de bedrijfsvoering is gewijzigd, noch het gebruik van de machine, wenst de ondernemer in 2017 de machine privé te etiketteren. Wat is hierop uw fiscale reactie?**

Casus 6

H BV heeft 100% van de aandelen in D BV. De activiteiten van D BV zijn niet winstgevend en de onderneming wordt gestaakt. Met eigen vermogen van D BV is negatief. H BV verricht (naast het aandelenbelang in D BV) ook nog winstgevende managementactiviteiten voor andere instanties.

H BV heeft in totaliteit een bedrag van € 1.000.000 in D BV gestort. Dit betreft dan ook het opgeofferd bedrag. Mocht D BV worden geliquideerd dan zal de liquidatie-uitkering nihil bedragen.

Op een dag komt de aandeelhouder van H BV bij u op kantoor en vertelt enigszins opgewekt dat hij een koper heeft gevonden voor zijn waardeloze aandelenpakket in D BV. Deze koper is bereid maar liefst € 5.000 te betalen.

- 6a. Wat adviseert u uw cliënt, H BV? Bij de beantwoording hoeft u alleen de fiscale overweging(en) te beschrijven.**
- 6b. Stel dat de koop doorgaat en de aandelen worden overgedragen aan koper. Zouden de opgebouwde verliezen in D BV dan nog verrekenbaar kunnen zijn?**

Casus 7

Een cliënt van u heeft een BV met daarin een onderneming alsook een herinvesteringsreserve (HIR) ter waarde van € 100.000. Deze is ontstaan door de verkoop van het pand van de bv op 6 juni jl.

- a. Wat zijn de voorwaarden voor het vormen van zo'n reserve?
- b. De HIR staat eind 2017 nog op de balans en uw cliënt heeft nog geen vervangend bedrijfsmiddel gevonden. Aan welke voorwaarden moet uw cliënt per 31 december 2017 voldoen om recht te blijven houden op de HIR? Omschrijf ook hoe u e.e.a. zou kunnen onderbouwen bij vragen van de inspecteur.
- c. De ondernemer schaft in 2018 tien nieuwe bestelauto's aan ter waarde van in totaal € 300.000. Mag de HIR hier op worden afgeboekt? Zo ja, welke journaalposten gebruikt u bij deze afboeking?

----- einde examen -----